

Oulu2026
Euroopan kulttuuri-
pääkaupunki

KAUPUNKIYMPÄRISTÖ

**Kaupunkisuunnitteluseminaari XIX Luontokadosta luontoposiitivisuuteen
Luontokyselyn tulokset 14.10.2025**

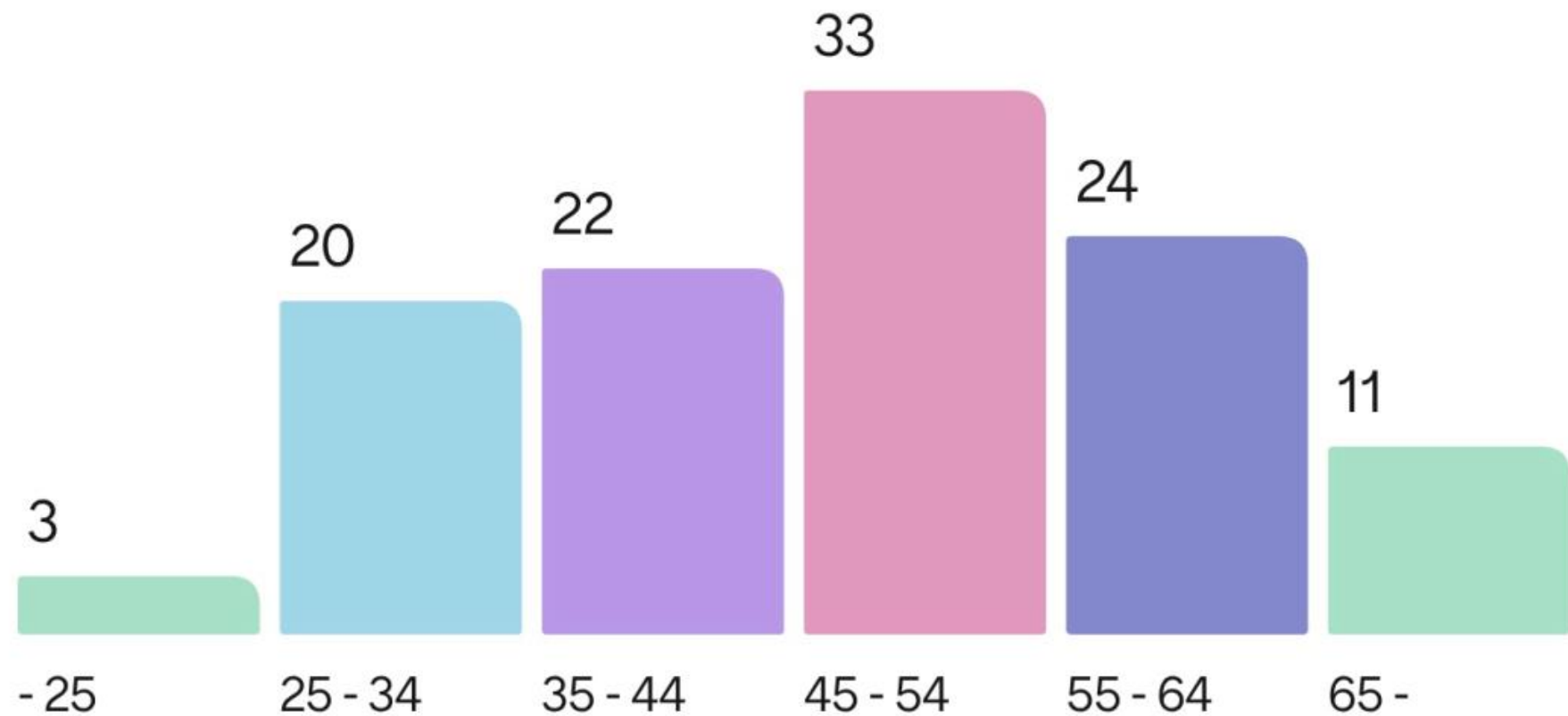
Kooste: Sirkku Kianto

 Mentimeter

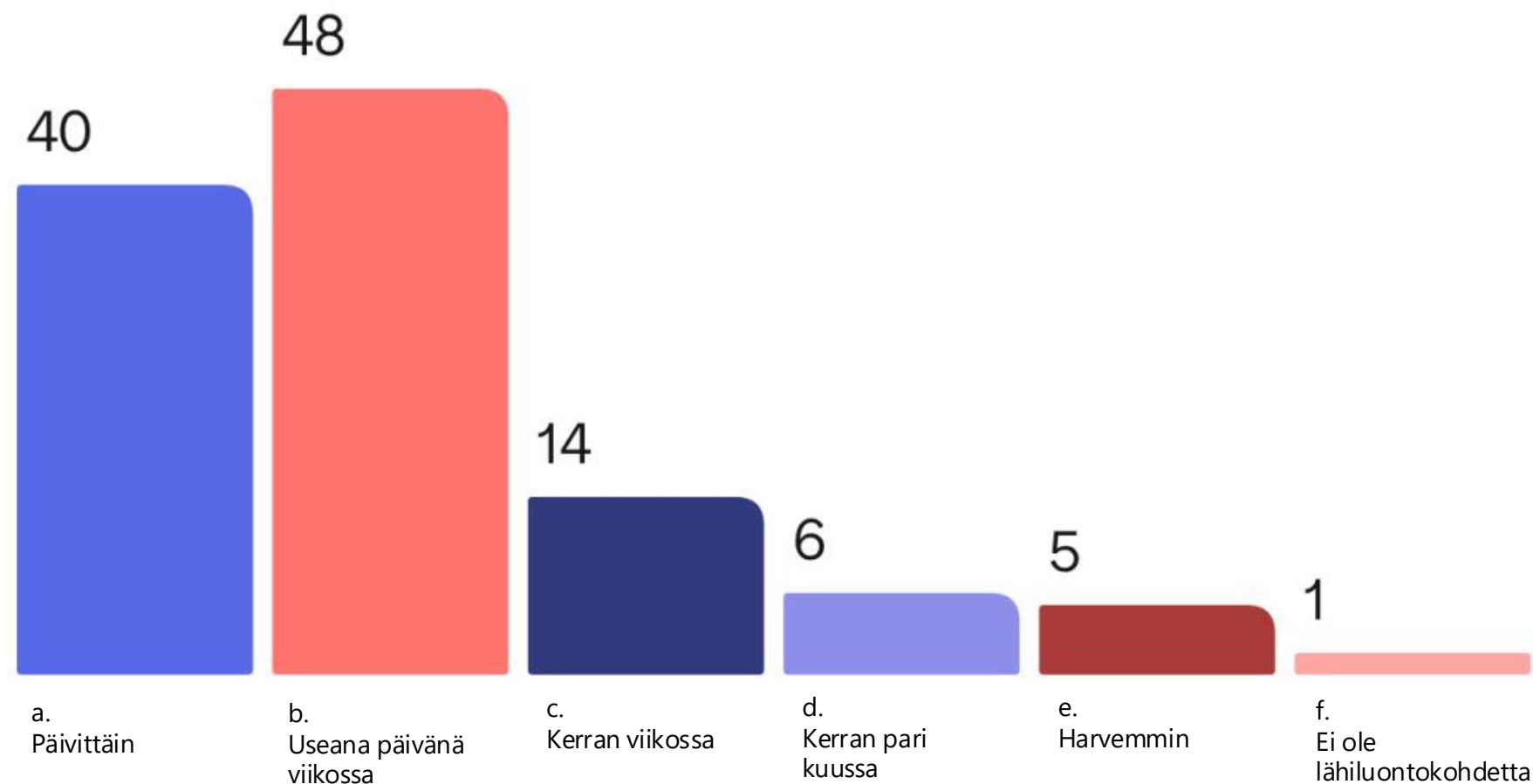
Ensimmäisen puoliajan kysymykset

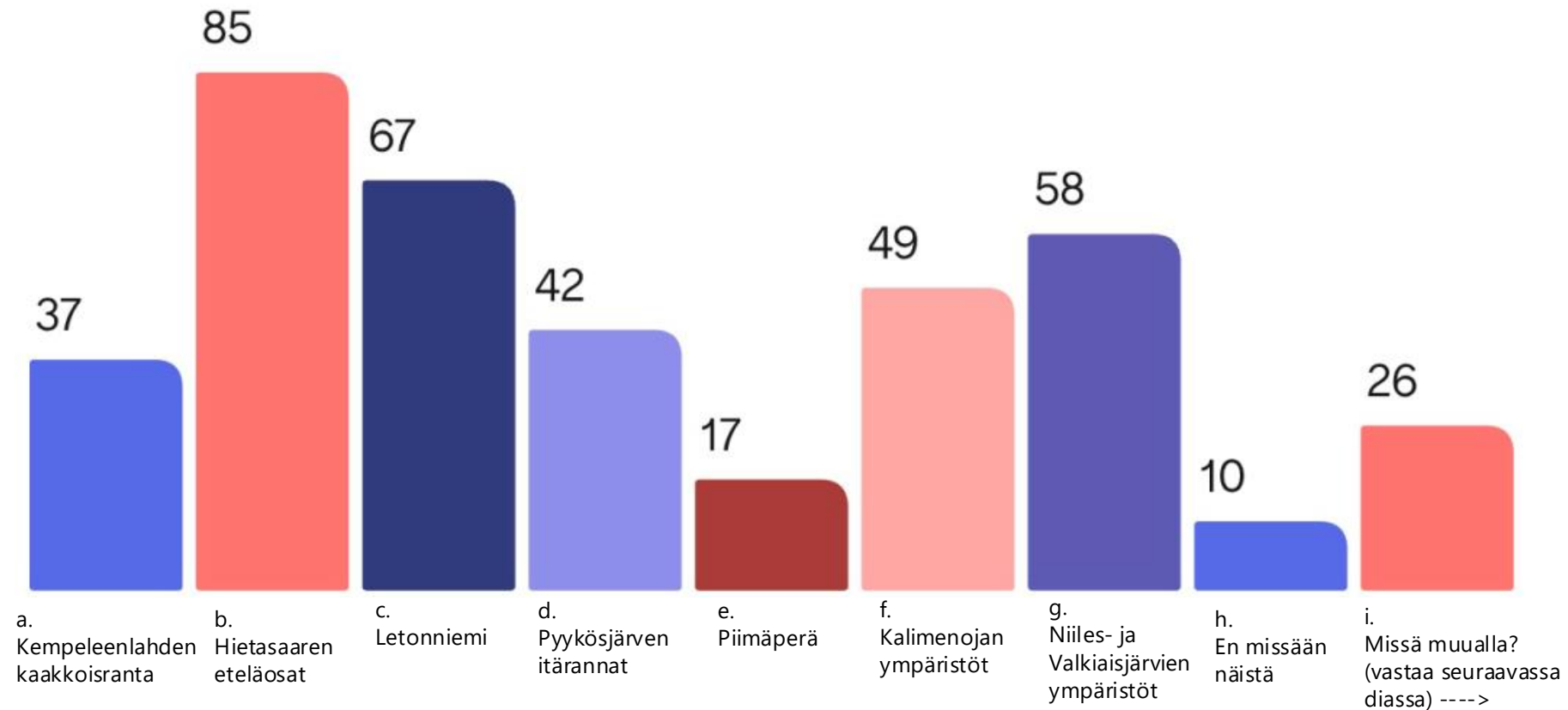
1. Minkä ikäinen olet?

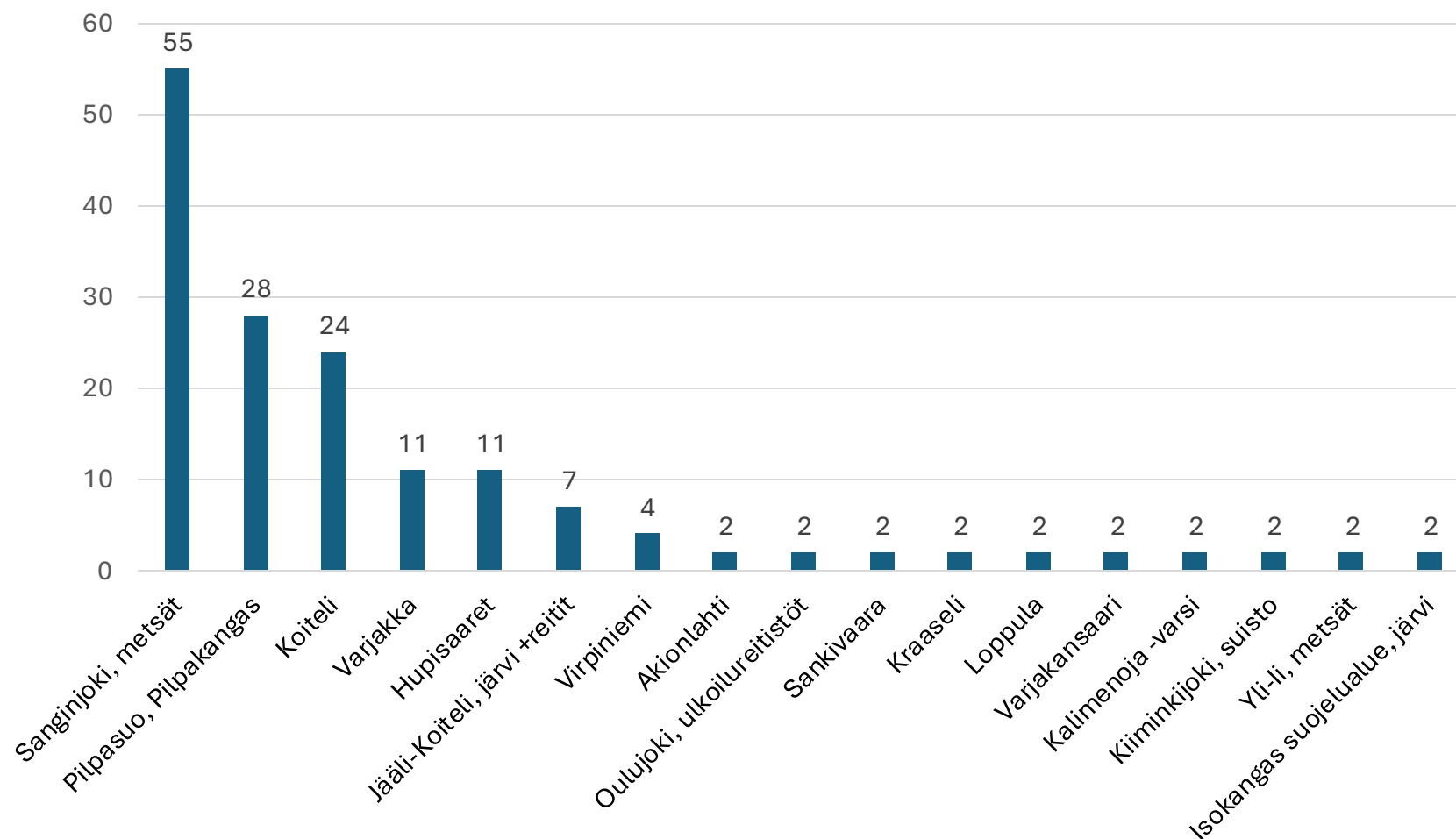
2. Kuinka usein liikut lähiluonnossa?

3a. Missä oululaisissa luonnon monimuotoisuuden kannalta edustavissa luontokohteissa olet vierailut?

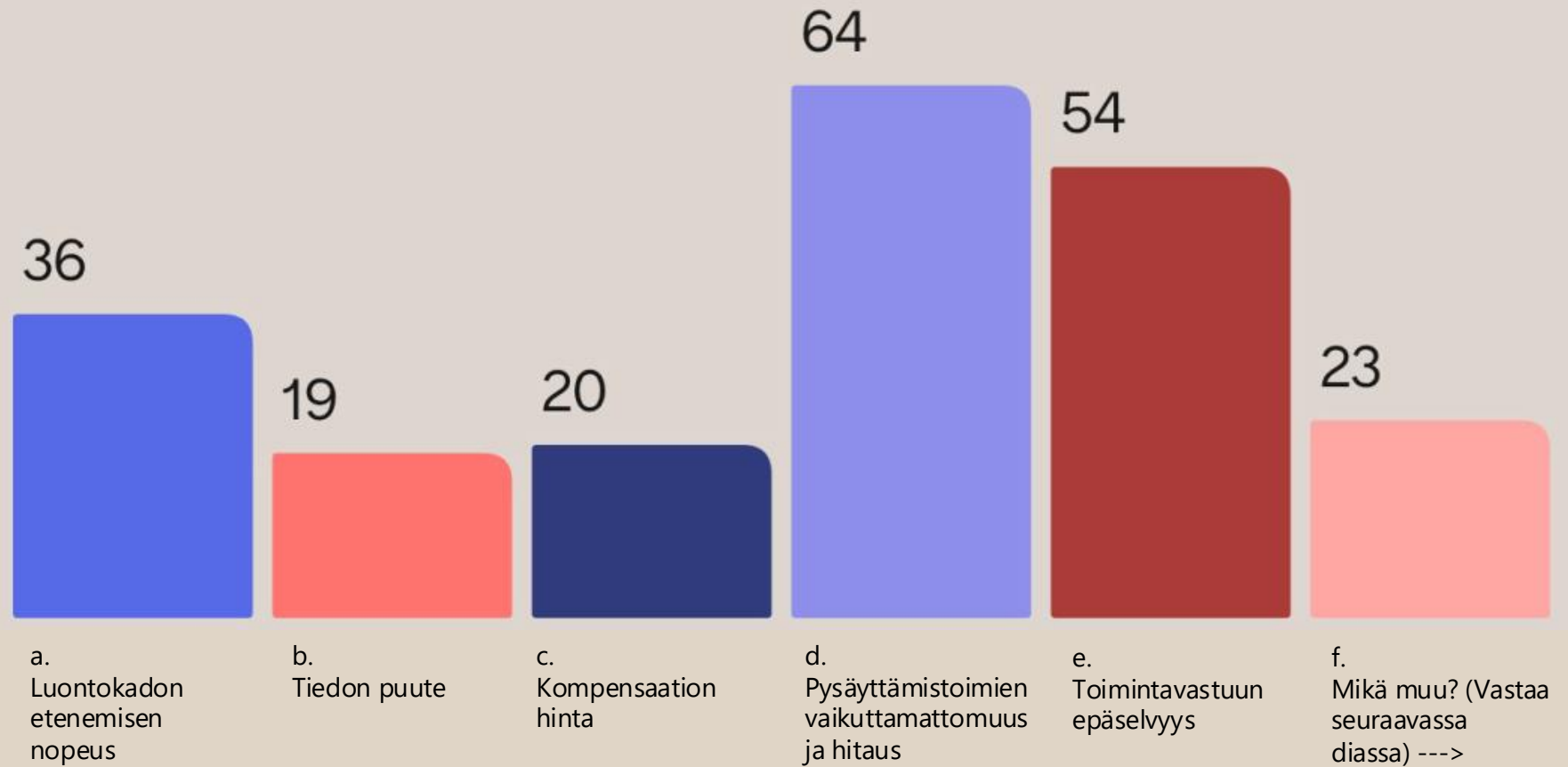
3b. Missä muissa oululaisissa luonnon monimuotoisuuden kannalta edustavissa luontokohteissa olet vierailut?

Vastauksissa lueteltiin kertamainintana lisäksi:

Hailuoto, Häyryseniemi, Kalamäki, Kivijärvi, Koppana, Kuivasjärvi, Martimojoki, Pajuniemi, Papinjärvi, Pikkarala, Purjekari, Runterinharju, Santapankki, suojelemattomat vanhat metsät, Tuiranpuisto, Valkiaisjärvi.

4a. Mikä on mielestäsi haastavinta luontokadon pysäyttämisessä?

4b. Mikä muu on mielestäsi haastavinta luontokadon pysäyttämässä?

1. Vastuun välttely
2. Luontokadon priorisointi päätöksenteossa ohi talouspainotteisen näkökulman
3. Onko aikaa pysähtyä miettimään ihmisen roolia tässä?
4. Toimien vastustus taloudellisista syistä
5. Tahtotilan puute
6. Armoton kasvuhakuisuus ja raha
7. Ihmisten etääntyminen luonnosta
8. Taistelu ilmastonmuutosta vastaan
9. Luontosuhteen puute
10. Ihmiset eivät ole valmiita muuttamaan elämäntapojaan, vaikka tietävätkin esim. lihansyönnin ja lentämisen ympäristövaikutukset
11. Halu ja tahto puuttuu
12. Ristiriitaiset tiedot esim. hiilinieluista
13. Vaikutukset viiveellä
14. Ideologinen vastarinta
15. Taloudelliset voiton maksimointitavoitteet
16. Lisää esimerkkejä näkyviin
17. Itsekkyyys
18. Miten sitoutetaan oman ja firman edun tavoittelijat
19. Halutaan rakentaa tiiviisti. Kaataa kaikki puut ja rakentaa lähimetsät
20. Tiedon vääristyminen
21. Ahneus metsähakkuissa
22. Muut arvot edellä
23. Kaupunkistrategian noudattamattomuus
24. Kunnon toimiin ei ryhdytä
25. Kukaan ei yritä/ota vastuuta ja hyödynnä kaikkea tietoa mitä meillä on
26. Vastakkain asettelu
27. Ihmisten etääntyminen luonnosta
28. Silmien peittäminen faktatiedoilta
29. Asian arvostuksen puute
30. Päätösten nopeus ja pelkkien eurojen tuijottaminen
31. Ei tajuta, että luontokadon pysäyttäminen on taloudellisestikin kannattavaa
32. Ihmisten itsekeskeisyys ja asenne
33. Luonto myös korjaa itseään
34. Arvot ja asenteet eivät tue
35. Suunnitelmalliset tavoitteet
36. Välinpitämättömyys
37. Yleinen asenne ja globaalit haasteet
38. Valtaapitävien etu on usein säilyttää status quo
39. Jäärät
40. Lyhytnäköisyys

4b. Mikä muu on mielestäsi haastavinta luontokadon pysäyttämisessä?

41. Haluttomuus tehdä muutoksia	61. Itsekkyys
42. Kehittymätön luonnonarvomarkkina	62. Minkälaisilla toimenpiteillä saavutetaan tarvittava taso
43. Arvot	63. Toimien vastustus
44. Tiedon ristiriitaisuus	64. Luontosuhteen heikkeneminen
45. Tietämättömyys	65. Yksipuolinen ideologia
46. Rahan puute	66. Intressiristiriidat
47. Haluttomuus	67. Taloudellisen hyödyn puute
48. Toimintahaluttomuus	68. Jämähtäminen
49. Tiedevastaiset päättäjät	69. Saamattomuus
50. Tahtotilan puute	70. Ei arvosteta luontoa
51. Populismi	71. Haluttomuus ja ymmärtämättömyys
52. Rohkean päätöksenteon puute	72. Rahan nostaminen kaiken yläpuolelle
53. Haluttomuus toimia	73. Totutut toimintatavat esim. rakennusallalla
54. Ihmisten ahneus	74. Avohakkuun salliminen
55. Oulun päättäjät	75. Mennään talouskasvu edellä
56. Puurakentamisen suosiminen kaatamatta metsää	76. Välinpitämättömyys
57. Teollisia investointeja ei ole huomioitu	77. Poliitikkojen jääräpäisyys
58. Vastuuttomuus	78. Vastuunvälttely
59. Väärä luulo hinnasta	79. Haluttomuus
60. Elinvoiman varmistaminen yhtäaikaaisesti	80. Arvoväaristymät

4b. Mikä muu on mielestäsi haastavinta luontokadon pysäyttämässä?

- 81. Polarisaatio
- 82. Vastuunjaon epäselvyys
- 83. Mukavuudenhaluisuus
- 84. Ahneus
- 85. Laiskuus
- 86. Ideologinen vastustus
- 87. Mukavuudenhalu
- 88. Ei uskalleta poiketa totutusta
- 89. Vesistöä ei tunnisteta ekosysteemiksi
- 90. Se, ettei taloudellista ja inhimillistä puolta osata nähdä
- 91. Ihmisen typeryyys
- 92. On helpompi sulkea silmänsä, kuin toimia
- 93. Virkakunnan pitää tehdä selkeät esitykset
- 94. Tyhmyys

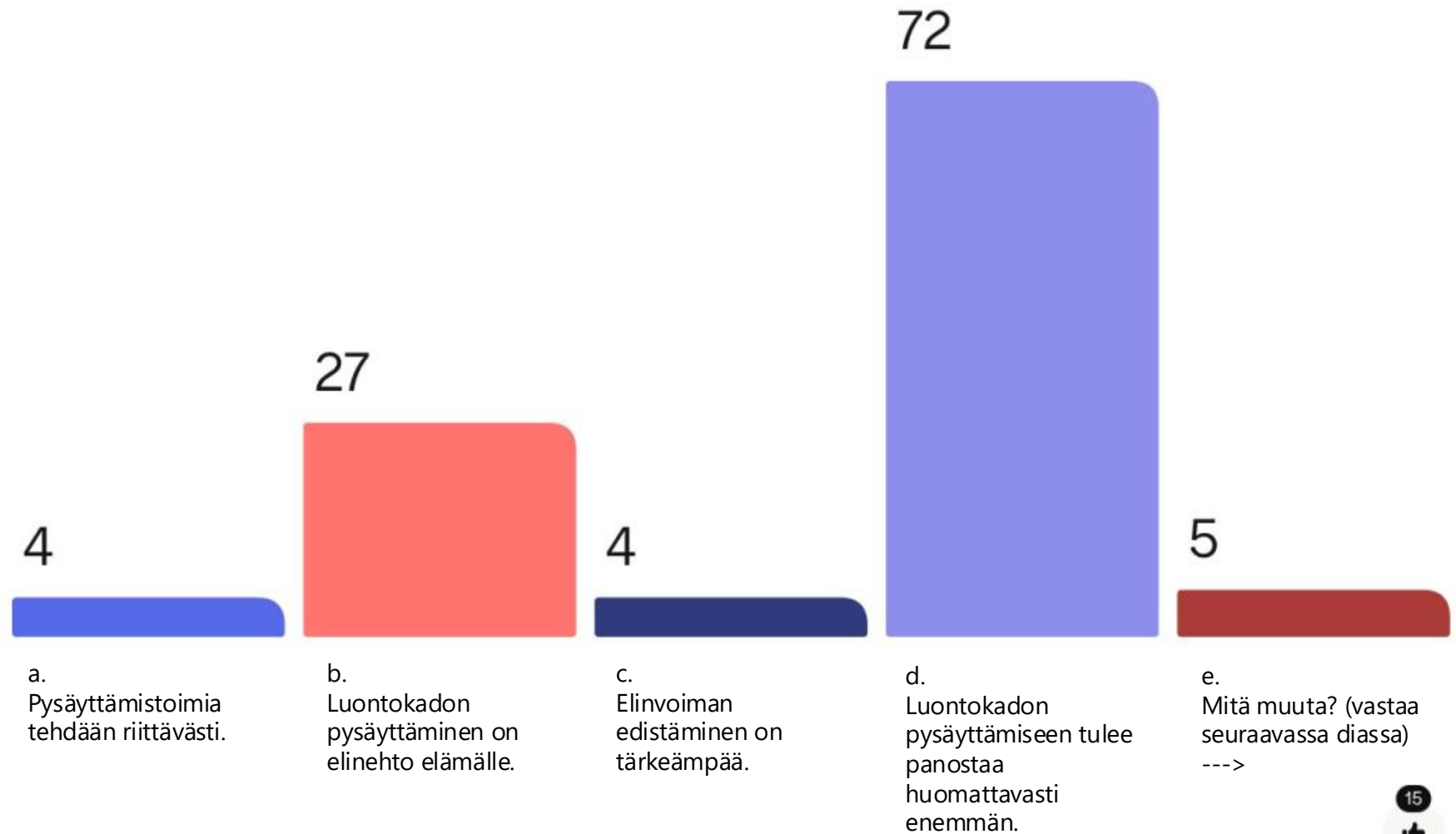
Luettelon **lisäksi** mainittiin:

Mainittiin 20 kertaa: Asenteet

Mainittiin 10 kertaa: Poliittinen vastustus ja päätöksenteko

5a. Mitä ajattelet luontokadosta Oulussa?

5b. Mitä muuta ajattelet luontokadosta Oulussa?

1. Todelliset päätökset puuttuvat
2. Tuhon partaalla...
3. Merikoski kuntoon
4. Päättäjät pitävät luontokatoa vitsinä
5. Kasvuhakuisuus on liikaa
6. Harmittaa
7. Positiivisuuden kautta toimiin
8. Aletaan toimimaan yhdessä!
9. Laajempaa vastuunottoa
10. Huolestuttaa
11. Meillä on runsaasti luontoa.
12. Lähtötilanne hyvä
13. Kulttuuripääkaupunkiteemaan mukaan!
14. Oulussa tehdään paljon asian eteen
15. Rakentamisessa vanhan rakennuskannan purkaminen ohittaa uudisrakentamisen.
16. Tiedostamattomuus
17. Luontokato voi olla osa kannattavaa liiketoimintaa – voiko?
18. Järkevää politiikkaa tarvitaan. Luonto ja ihminen harmoniassa
19. Ratkaistava
20. Ei ole tarpeeksi tietoa että voisi ottaa kantaa
21. Kaupunki toimii liian hitaasti ja riittämättömästi
22. Meillä asuu sitkeässä vastakkainasettelu asiassa
23. Avohakkuu pitää kieltää
24. Lähivihreän merkityksen ymmärtäminen
25. Sitä ei oteta tosissaan
26. Kaupungin toimet kunnianhimottomia ja riittämättömiä
27. Toimiin täytyy ryhtyä
28. Pienetkin kohteet on otettava paremmin huomioon kaavoituksessa
29. Puheista teoiksi
30. Kuivasjärvi takaisin elinvoimaiseksi
31. Oulussa on paljon lähiluontoa, kuten aikaisemmin kuulumme
32. Talous ja luonto ei ole joko tai juttu vaan sekä että.
33. Enemmän pitäis tehdä
34. Pitää ottaa kaavoituksessa yhä vahvemmin huomioon
35. Luontokadon pysäyttäminen elinehto. Siihen pitää panostaa enemmän! Meidän Oulussa pitää kantaa myös paikallinen vastuumme. Ei pulinoita
36. Toivo pitää säilyttää.

5b. Mitä muuta ajattelet luontokadosta Oulussa?

-
37. Sen estäminen pitäisi nostaa yhdeksi kaupungin arvoista
38. Merikosken vesittäminen tulee selvittää laajasti
39. Lisää infoa luontokadosta
40. Kiitos jo nyt tästä seminaarista – tiedonpuutteesta ei enää voi hakea selitystä toimien vähyydelle – käydään yhdessä työhön!
41. Meillä on hyvin rikas luonto.
42. Tulevien sukupolvien tilanne pelottaa.
43. Luontoasioiden ymmärtäminen elinvoimana
44. Vastuuta otettava yhdessä
45. Kasvu ei saa olla ykkösarvo.
46. Paljon on tehty hyviä toimia ja saatu hyvää aikaiseksi. Jatkuvaa kehittämistä tarvitaan.
47. Toivon näkökulma esille
48. Merikoski ja Ainolanpuiston purot kuntoon
49. Hyvien, "oikeiden" vastausten lisäksi täytyy oikeasti toimiakin (= päätökset)!
50. Tarvitaan enemmän yhteistyötä kaupungin kanssa
51. Viherkäytävät vahvemmin mukaan kaupunkisuunnitteluun
52. Luonnon monimuotoisuus köyhtyy siellä, missä ihmisiä asuu eniten – mitä se tekee luontosuhteelle?
53. Merikosken vesittäminen olisi Oululta valtava luontoteko ja esimerkki muille
54. Toimia ei ole riittävästi
55. Kaikkien täytyy ottaa vastuuta
56. Meillä on erinomaiset mahdollisuudet tehdä asialle enemmän
57. Etsitään ratkaisuja, ei syyllistetä esim. metsien käyttöä.
58. Me kaikki kuolemme
59. Pitää toimia heti
60. Vastuullista päätöksentekoa tarvitaan
61. Enemmän resursseja
62. Selvät mittarit luonnon tilan ja luonnon hoidon vaikuttavuuden seuraamiseksi
63. Ahdistaa
64. Vaikutukset eivät ole vielä joka päivä nähtävissä ja siksi mitään ei tapahdu... ennen kuin on myöhäistä
65. Luonnon terveyshyödyt muistettava
66. Kaikki ymmärtävät ongelman, mutta valmiuksia tehdä asialle jotain ei ole riittävästi
67. Tasapuolisuuden ja osallisuuden kokemuksia tarvitaan laajaa hyväksyntää varten
68. Jatkuva kasvatus kunniaan
69. Vaatii nopeita ja rohkeita toimia
70. Ekologinen kompensatio nähdään negatiivisena

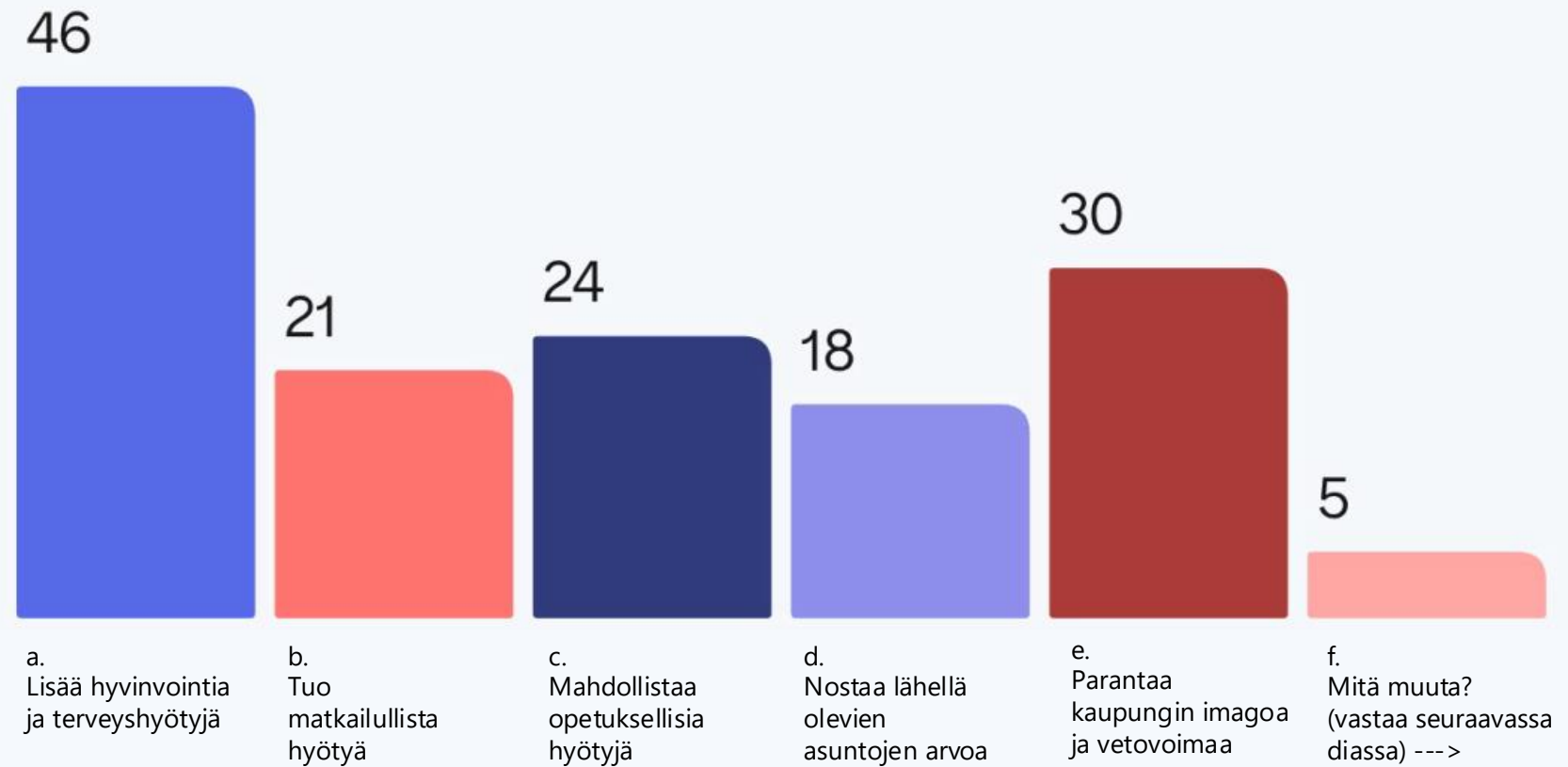
5b. Mitä muuta ajattelet luontokadosta Oulussa?

- 71. Valitettavasti sille on liian ideologista vastustusta!
- 72. Vaatii kulttuuri-ilmaston muutosta!
- 73. Merikoski kuntoon
- 74. Pitäisi oikeasti ottaa luontoarvot huomioon
- 75. Vetyinvestoinnit ja tuulivoima tekee hyvää luonnolle
- 76. Millaisessa ympäristössä haluaisit elää, liikkua ja harrastaa?
- 77. Tarvitaan enemmän laajempaa näkökulmatarkastelua ja luoda paitsi kuntalaisten hyvinvointia, mutta myös Oulun vetovoimaa
- 78. Elinvoiman ja luontokadon pysäyttämisen yhteensovittaminen on tärkeää
- 79. Metsien käyttöä tulee vähentää
- 80. Oulussa on runsas lähiluonto
- 81. Kehityksen ja luontokadon pysäyttämisen yhteensovittamiselle tulisi löytää selkeät toimenpiteet
- 82. Surullista
- 83. Huolettaa
- 84. Toivoa pitää jakaa, nuorille!
- 85. Otetaan muualta mallia, esim. Espoo ja Vantaa (kompensaatio)
- 86. Pitkäjänteisyyttä, lapset kiittää!
- 87. Ekologinen kompensaatio käyttöön
- 88. Hidastelua ja jarruttamista
- 89. Vertikaalista luontosuhteesta horisontaaliseen. Luontosuhteen opetusta myös aikuisille.
- 90. Oulu on portti yläpuolisiin vesiluontoon, eli ohitusuoma kuntoon
- 91. Yritykset mukaan toimintaan ❤️
- 92. Luonto osana meidän hyvinvointiamme! Elinehto
- 93. Ouluun paremmat toimet, tavoitteet ja mittarit. Seurantaa ja arviointia

Toisen puoliajan kysymykset

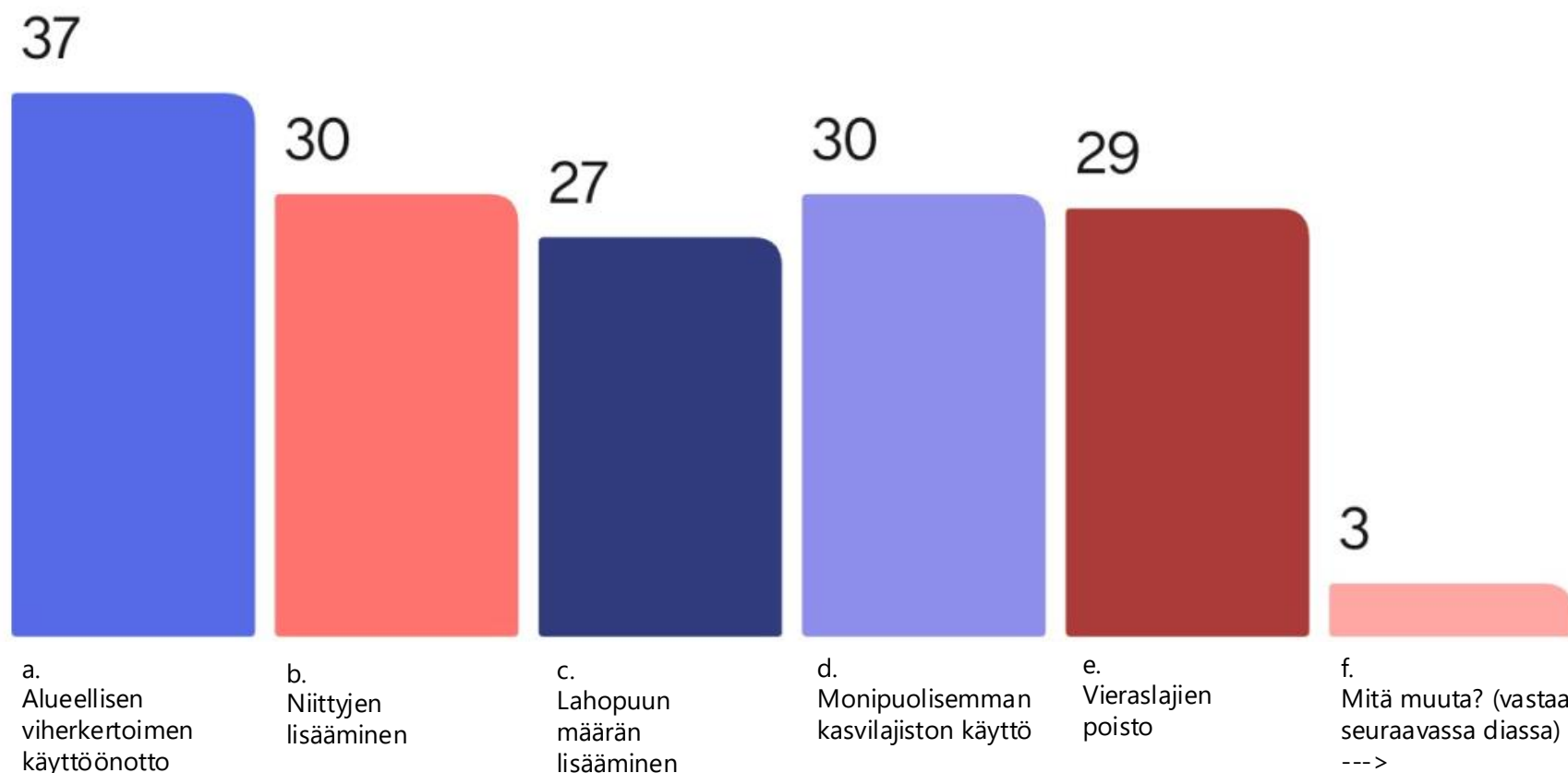
1a. Mitä hyötyjä näet monimuotoisilla luontoalueilla?

1b. Mitä muita hyötyjä näet monimuotoisilla luontoalueilla?

1. Saa elää osana luontoa
2. On itsessään arvokasta
3. Juurikin kohtaamispaikkoja
4. Elinehto meille kaikille!
5. Kaikkien etu.
6. Mielen hyvinvointi
7. Elinehtomme säilyvät
8. Mielenterveyden kohottaja.
9. Hyvinvointi
10. Parantaa kaupungin resilienssiä
11. Kiireisen arjen tasapaino
12. Itseisarvo
13. Arjen pelastaja
14. Maapallon kantokyvyn edistämistä
15. Kaikki jo mainitut ja luonnon itseisarvo
16. Luonnon itseisarvo
17. Ekologisen kestävyyden
18. Itseisarvo
19. Luonto itseisarvona
20. Luonto itsessään arvokas
21. Luonnon monimuotoisuus lisääntyy
22. Luonnon itseisarvo
23. Eläimistö voi hyvin
24. Monimuotoisuus +
25. Luonnon itseisarvo ja mielenterveys
26. Puskuroi myrskyjä
27. Lajityypillinen elämä
28. Eläimet ja kasvit voittavat
29. Elämä jatkuu!
30. Ilman luonnon hyvinvointia ei ole ihmisiä
31. Esimerkki muille maille

2a. Mitä toimenpiteitä asemakaava-alueilla pitäisi tehdä nopeasti luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi?

2b. Mitä muita toimenpiteitä asemakaava-alueilla pitäisi tehdä nopeasti luonnon monimuotoisuuden lisäämiseksi?

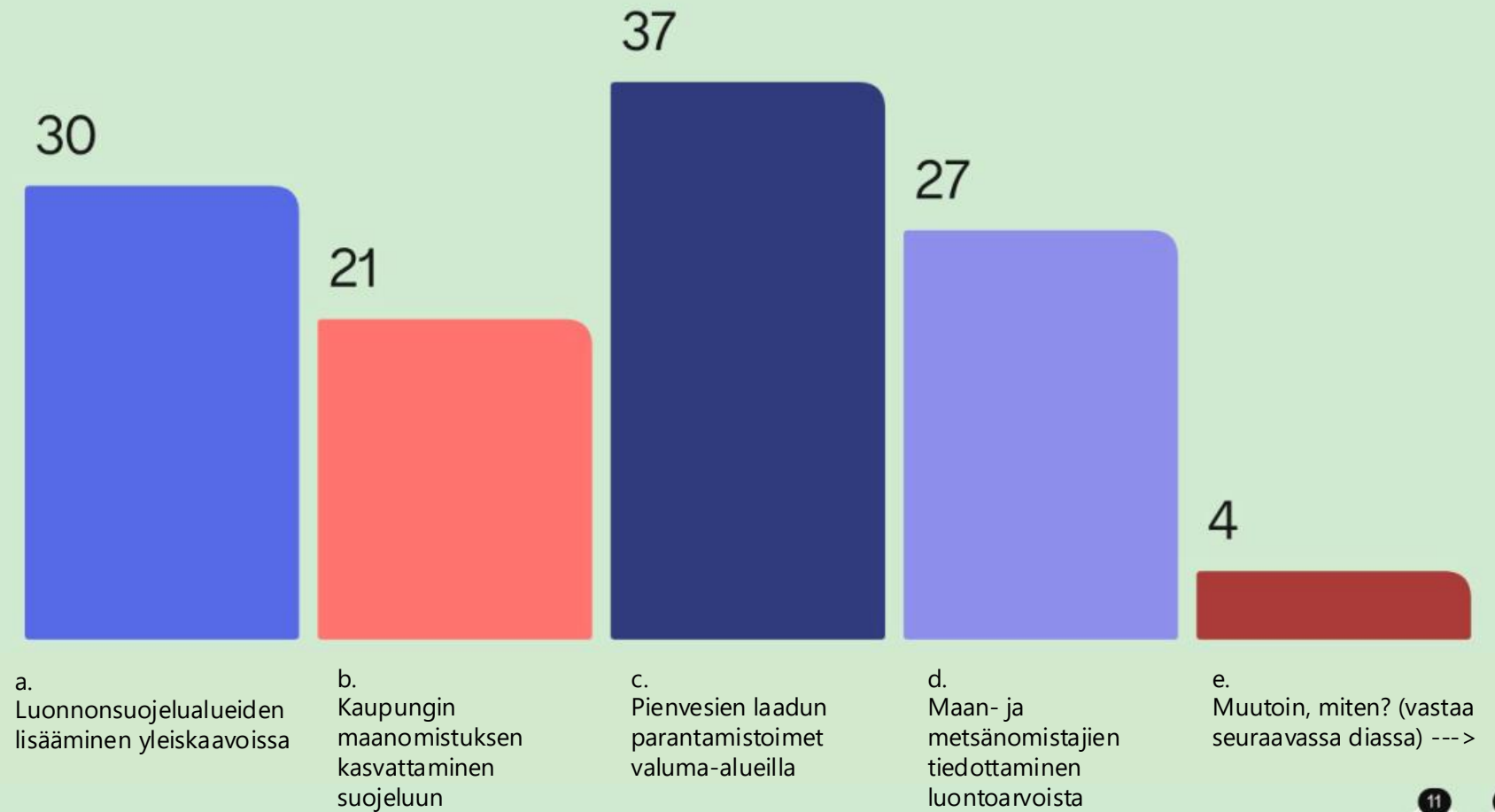
1. Puuston lisääminen
2. Hallittu hoitamattomuus
3. Pitäisi jättää viheralueet rakentamatta. Osa vaatii täydennysrakentamista
4. Lopettaa turhat puiden poistamiset
5. Viestimistä luontoalueista ja kohteista
6. Kasvillisuuden lisääminen
7. Ei roskata ja tuhota ympäristöä
8. Korjaaminen uudisrakentamisen sijaan säästää luontotilaa
9. Lisää metsää!
10. Puut ensin
11. Ei harvenneta lähimetsiä niin rankasti
12. Lopettaa rakentaminen hömötiaisten alueella
13. Lisää puita
14. Pitää huolta etteivät eliöstön reitit katkea
15. Luonnon säästäminen
16. Paljon lisää vihreää kaikkialle!
17. Niittyjen lisääminen
18. Monenlaisia toimia, ei liikaa rajoituksia
19. Ei laajenneta aluerakennetta (luonto ja talous hyötty). Kasvillisuuden ja puuston lisääminen. 3-30-300 -periaatteen käyttö
20. Ekologisen kompensaation käyttöönotto, kuten Vantaalla
21. Siirtyä konditionaalista tekoihin
22. Vesistön kunnostuksia
23. Puuston lisääminen
24. Suunnitelmista pitäisi siirtyä todellakin toimenpiteisiin
25. Rakennusjärjestykseen pihavihreää koskevia määräyksiä
26. Puuston ja maaperän säilyttäminen
27. Avohakkuiden välttäminen
28. Vähentää rakentamista
29. Ekologisten yhteyksien parantaminen
30. Vastuuttaa / aktivoida käyttäjiä / asukkaita
31. Kaupungin talous metsien hakkuiden lopettaminen
32. Pölyttäjille ympäristöjä
33. "Vihreät" vaatii täydennysrakentamista. Luonto katoaa. Mielenterveys kärsii
34. Lisää kasvillisuutta, myös leikkipuistoihin
35. Kaupunkivihreää lisää!
36. Rakennettaessa kompensoidaan muualla
37. Vihervyöhykkeiden vaaliminen
38. Kieltää puuston kaato rakennettavilta tonteilta, puuston säilyttämistä enemmän
39. Ekologinen kompensaatio
40. Olemassa olevien lähimetsien säästäminen
41. Rakentamistapaohjeissa tarkempi viherrakentamisen ohjaaminen
42. Lähimetsien suojelu
43. Kasvikattoja

**Lähivuosina luontokato tulee pysäyttää ja
luonnonsuojelualueiden määrä moninkertaistaa.**

Tähän kaupungin maanomistus ei yksistään riitä.

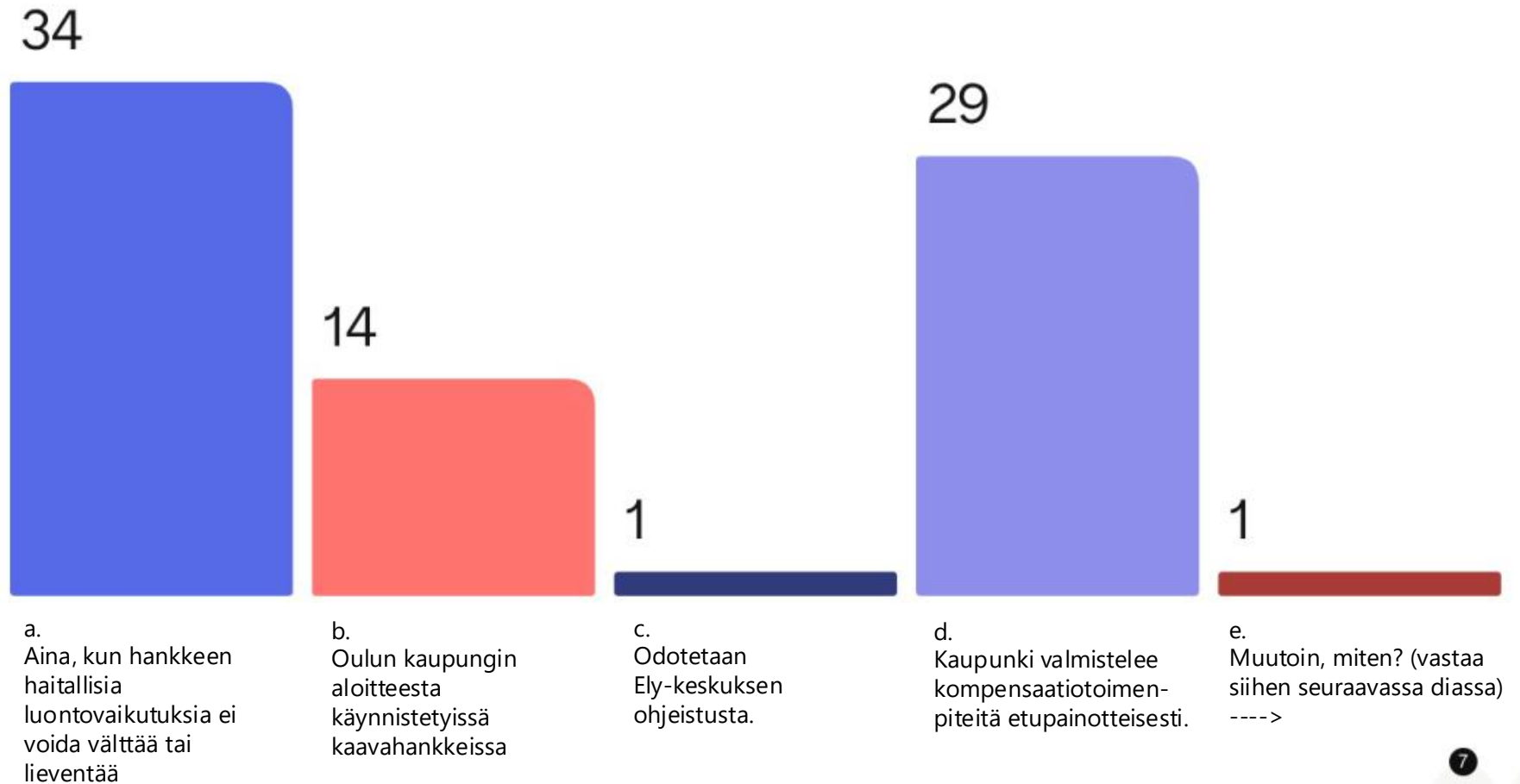
3a. Millä keinoin suojelun nopea lisääminen mielestäsi pitäisi Oulussa tehdä?

3b. Miten muutoin suojelun nopea lisääminen mielestäsi pitäisi Oulussa tehdä?

1. Viheralueita enemmän kaavoitukseen
2. Kaikki keinot käyttöön
3. Päästöt vähiin
4. Tiedotus
5. Konkreettinen kompensointimalli
6. Raippaa luonnon tuhoajille
7. Oululla on iso maanomistus. Viime vuosina ei ole perustettu juuri ollenkaan kaupungin suojelualueita, varmasti voisi tehdä paljon lisää vaikka ei riittäisi yksinään
8. Panostetaan siihen rahallisesti
9. Maanomistajien tiedottamisen lisäksi heidän tukemisensa toimenpiteissä
10. Tiedostamiseen keskittyminen
11. Metsien suojelu
12. Asennevaikuttaminen
13. Ei laajenneta kaupunkirakennetta, tiivistäminen jo kaavoitetuille alueille
14. Yritykset mukaan
15. Vapaaehtoisen suojelun ohjaaminen maanomistajille
16. Uhkasakoilla
17. Asennemuutos päättäjien keskuudessa
18. Ekologisten verkostojen säilyttäminen kaupunkirakenteessa
19. Ekologinen kompensaatio
20. Pienistä teoista iso puro, maantasovaikuttaminen jokaiseen kuntalaiseen
21. Viherkiiloja lisää yleiskaavaan
22. Yritykset haastetaan mukaan työhön
23. Peesaajan roolista leaderiksi
24. Noudatetaan kaupunkistrategiaa
25. Tuodaan esiin taloudelliset hyödyt myös
26. Opetetaan olemaan ojittamatta soita ja märkiä metsiä
27. Avohakkuiden lopettaminen

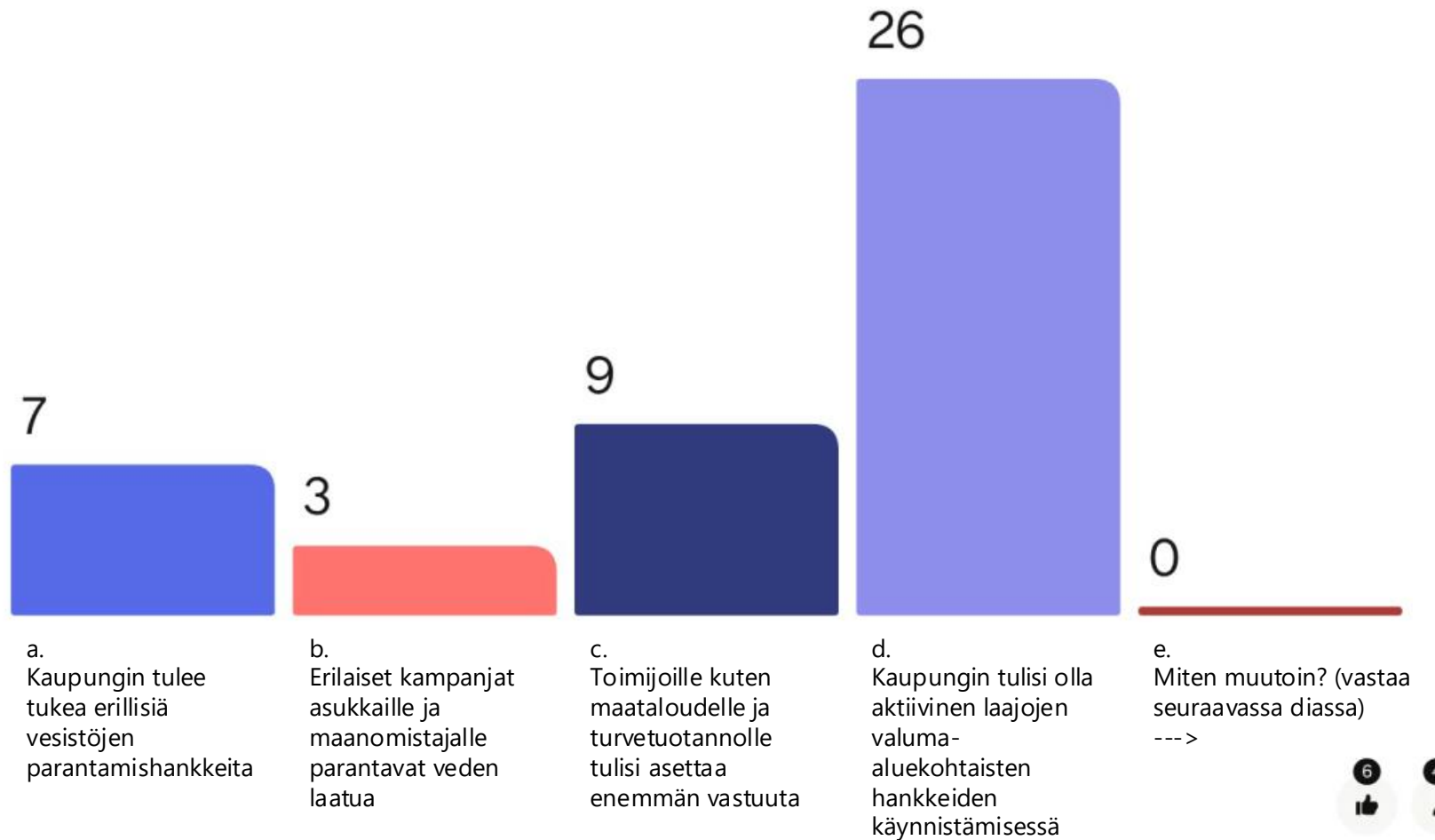
4a. Miten ja milloin kompensatioon voidaan velvoittaa?

4b. Miten muutoin kompensaatioon voidaan mielestäsi velvoittaa?

1. Nämä kaikki on haihattelua
2. Uhkasakoilla
3. Hankkeeseen ryhtyvien tultava mukaan
4. Yleinen kutsu maanomistajille
5. Lainsäädäntö
6. Kaupunkistrategiaan isosti
7. Uhkasakot
8. Kaupungin linjaukset
9. Ei ole kellään oikeutta tuhota luontoarvoja
10. Koordinaatiolla
11. Laki, strategiat, 10-kuntien luontopäätökseen vetoaminen
12. Kompensaatiot käyttöön jo ennen kuin se on pakollista, jotta saadaan hyviä käytännön esimerkkejä
13. Kompensaatio on aina tarpeen, kun kaavoitetaan neitseelliselle maalle
14. Kannustava
15. Pilaaja maksaa
16. Voisiko maanomistajia velvoittaa esim. ojen poistoon?
17. Sen pitäisi olla normi
18. Päättäjät päättää
19. Uhkasakon ja strategialinjaus
20. Yritykset velvoitetaan hyvittämään haittoja
21. Isompi mainehaitta
22. Ympäristöohjelma ym.
23. Sakkoja kaikille

5a. Miten vesistöjen tilaa tulisi parantaa?

5b. Miten muutoin vesistöjen tilaa tulisi parantaa?

1. Ei ole osaamista vastata
2. Ennallistaminen
3. Paikalliset toimijat mukaan
4. Liian hankala kysymys
5. Turha ojitus pois, ennallistaminen
6. Maataloudelle sanktioita. Alkutuotannon muuttamista luomuun
7. Valuma-alueiden riskikartoitus: löydetään vaikuttavimmat kohteet ja toimenpiteet
8. Metsätalous on suurin pilaaja, jolla vähiten velvoitteita ja vastuita. Tähän pitää puuttua
9. Panostaa rahallisesti
10. Kalimenoja jyrkempään suojeluun ja Merikosken vesittäminen
11. Tiedonkulku, jotta varmistetaan Leppiojan kaltaisten tapahtumien estäminen
12. Ojittamisen lopettaminen ja ennallistamiseen keskittyminen
13. Ennallistamistoimilla
14. Asenteet
15. Koko kaupungin selvitykset ja toimenpiteet esim. ympäristöohjelmaan
16. Talkoilla paikalliset mukaan toimenpiteisiin unohtamatta ruokatarjoiluja
17. Kaupungin tulee hankkeiden tukemisen lisäksi olla aloitteentekijä
18. Metsätalous on Oulun suurin kuormittaja velvoitteita
19. Yhteistyössä kaikkien tahojen kanssa
20. Pahimmat kohteet heti hoitoon!
21. Yhteistyö paikallisyhdistysten kanssa
22. Metsäojitusten vähentäminen ja ojien perkauksen lopettaminen
23. Vastuulliset vastuuseen
24. Velvoitetaan jättämään suojavyöhykkeitä vesien varteen
25. Ongelmat nostetaan näkyvämmiin esille
26. Tiedotus
27. Luomua ja kasvinviljelyä lihantuotannon sijaan
28. Ojien tarvetarkastelu
29. Yhteistyö
30. Ojitukset kiellettävä
31. Jatkuvan kasvatuksen opettamista maanomistajille
32. Turvemaiden ojitus suurin syy
33. Tiedonkulku
34. Suojavyöhykkeet pakolliseksi
35. Ojat veks ❤️

Kiitos
osallistumisesta
ja
vastauksista!